

ISBN: 978-625-7854-37-5

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 344

Roman

Yayın Yönetmeni
Furkan Çalışkan

Dizi Editörü
Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan
Ayhan Demir
Selim Bektaş

Düzeltili
Gülşen Funda

Kapak
Harun Tan

Mizanpaj
Nilgün Sönmez

1. BASKI

Eylül 2020
İstanbul

Ketebe Yayınları
Sertifika No: 34989
Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212 612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt
Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad.
No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok
Kat: 2 34310 Haramidere -
Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452
Tel: 212 412 17 00

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Güneşli Tarafta

İ V O A N D R İ Ç

T Ü R K Ç E S İ
K A Y H A N G Ü L

K E T E B E

İvo Andrić

İvo Andrić, 9 Ekim 1892'de bugün Bosna Hersek sınırlarında kalan Travnik şehrinde dünyaya geldi. Babasının 1894'de veremden ölmesinin ardından Vişegrad şehrinde yaşayan halasının yanına yerleşen Andrić, Drina Nehri üzerindeki Sokollu Mehmet Paşa Köprüsü'nün yanı başındaki evde büyüdü. İlkokulu burada tamamlayan Andrić, orta öğretimini ise Saraybosna'daki Büyük Lise'de bitirdi. Henüz lise yıllarındayken milliyetçi kimliği ile tanınan Andrić, üniversite eğitimini ise Zagreb'de tamamladı. 1917'de milliyetçi-devrimci gençliğin üyesi olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Andrić, kısa bir süre hapiste kaldıktan sonra yeniden Vişegrad'a döndü. Aynı yıl askere alınan Andrić, *Ex Ponto* isimli ilk eserini 1918'de yayımladı. 1923'te Avusturya'nın Graz şehrine konsolos yardımcısı olarak atanan Andrić, burada filoloji fakültesine kaydoldu. 1928'de Madrid'e konsolos yardımcısı olarak atanan Andrić, bu süreçte Belgrad, Saraybosna ve Zagreb'deki arkadaşlarıyla irtibatını kesmedi.

1953'te, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ilk kez Vişegrad'ı ziyaret etti. 1961'de, Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi oldu. Bu ödül özellikle *Drina Köprüsü* eseri ile anıldı. Beyin kanaması nedeniyle 13 Mart 1975'te hayatını kaybeden Andrić'in küllerinin bulunduğu kap, 24 Nisan'da Belgrad'daki Yeni Mezarlık'ta defnedildi.

Kayhan Gül

Kayhan Gül, 1987 yılında Kırklareli'de dünyaya geldi.

İlk ve orta öğrenimini Vize ilçesinde tamamlayan Gül, 2010'da Gazi Üniversitesi'nden mezun oldu. Uluslararası İlişkiler bölümünü bitiren Gül, 2012'den beri Bosna Hersek'te gazetecilik yapmakta ve çeviri faaliyetlerine devam etmektedir.

İÇİNDEKİLER

Önsöz:

Terk Edilmiş İnşaat Alanı / 7

Toma Galus'un Coşkusu ve Felaketi / 25

Güneşli Tarafı / 37

Postrujnik'in Krallığı

(Güneş) / 45

115 Numaralı Koğuşta / 103

38 Numaralı Koğuştaki Deneyim / 123

Var Olmayan Kadın: Yelena

(Galus'un Notları) / 133

Lanetli Tarih / 141

Hazırlayanın Uyarıları / 199

ÖNSÖZ: TERK EDİLMİŞ İNŞAAT ALANI

Bir yazarın derlenmiş eserlerini alan bir okur, tüm çelişkilerine ve kırılmalarına rağmen, onları bir bütünün parçaları gibi okur. Okur, o eserlerin içinden, tıpkı dış cepheleri birbiriyle bağlı evlerin bulunduğu bakımlı bir sokakta yürür gibi geçer. Tüm bunlar okura az çok planlı ve iyi bir şekilde birbirine bağlı bir bütünün parçaları gibi görünür. Çünkü böyle bir okur; eserin en uç noktasında durur, eserin ortaya çıktığı noktanın aksi yönüne bakar, onları bir bütün olarak ve devamlılık içinde gözlemler. Oysaki bu eserler, yazarın hayatının uzun ve huzursuz dönemlerinde teker teker, yavaşça ve ağır bir şekilde ortaya çıkarken böyle değildir.

Yazar ise aksine (eğer bilindik hilenin büyüüne kapılmadıysa) kendi eserini zorlu bir yokuş, sağında ve solunda yalnızca binaların ya da parkların olduğu, ama yangın yerinde dahi hala boş yerlerin ve terk edilmiş şantiyelerin bulunduğu uzun, kıvrımlı ve kesik kesik bir hat gibi görür.

İvo Andrić

1.

Doktor Faustus romanının ortaya çıkmasıyla ilgili oto şiirsel kaydında yazar Thomas Mann şunları not etmiştir: “Hikâye anlatanı koyarak başarmak istediğim en temel şey, her şeyden önce, öykümün eş zamanlı olarak iki zamanda ilerlemesini ve hikâyeyi anlatan bir yandan kendi öyküsünü yazarken, diğer yandan anlattığı olayların onun ruhunda da sarsıntıya neden olmasını sağlamaktır. Yani, hikâyeyi anlatanın ruhunun sarsılmasının, onun ayaklarının altındaki zemini de uzak bir patlamanın etkisi gibi sarsmasını, aynı zamanda da bir iç sarsıntı, belirsizlik, ama bir netlik ve birliktelik olmasını istedim.” Mann; bundan önce ise “hikâyeyi anlatanın ruhunun sarsılması” ve “altındaki zeminin sarsılması” ile kastettiği şeyin, yazar değil, öykü ile yazar arasındaki aracı element olan “hikâyeyi anlatan” olduğunu açıklamıştır. Hikâyeyi anlatan Serenus Zeitblom, Adrian Leverkühn’ün biyografisinin kırıldığı bir prizma ve gösterinin yükünü taşıyan ortada durandır. Mann, bu şekilde kendi işini kolaylaştırdığını ve bu edebi türün tüm özelliklerini barındıran bir biyografiyi karakterize eden dolaysız, kişisel ve öyküsel tonu takip eden bütün heyecanlardan kendini azat etmiştir.

Thomas Mann’ın *Doktor Faustus*’ta bulduğu çözümü, kamuoyunun bilmediği, tamamlanmamış bu nesirde İvo Andriç bulamamıştır. Andriç, yazara yardımcı olacak ve onun “ruh sarsıntısına” ve “altındaki zeminin sarsıntısına” dayanmasını sağlayacak aracı bir destek bulamamıştır. Andriç, kahramanın geçmişine ait yükü taşıyabilecek bir destek noktası da bulamamıştır. Mann’ın romanı ile Andriç’in tamamlanma-